

NEhloupá husa

Říká se „hloupá husa“ a v žebříčku inteligence zvířat ji tak řazujeme někde na konec. V pomyslné zvířecí škole by měla na vysvědčení přinejmenším samé čtyřky. Ale je tomu skutečně tak?

Každý živý tvor vyšel při stvoření z Boží ruky. A Bůh do něho vložil kus ze své moudrosti. A tak označení „hloupá“ je nespravedlivé. Poďíváme se na tu pomlouvanou husu.

Divoké husy při stěhování letí zformovány do trojúhelníku. Připomínají tak písmeno V. V čele letí jedna husa a hejno se v dalších řadách rozšiřuje, což je ideální aerodynamické seskupení. Husy jsou při letu tak ideálně rozmístěny, že máváním křídel vytváří husa pro následující husu tlak, který ji tlačí odspoda nahoru a šetří jí tak síly pro úsek cesty, kdy bude v čele. Jakmile je tedy husa na špičce unavená, přemístí se dozadu a na její místo se dostane další husa v řadě. Unavená husa si vzadu odpočine a načerpává sílu pro dobu, kdy bude pracovat zase v čele. Letící

husy dělají velký rámus – za letu tak povzbuzují ty vpředu. Takto celé hejno vydá o sedmdesát procent méně energie, než kdyby husy letěly každá samostatně. Tímto způsobem dokážou uletět tisíce kilometrů.

A ještě jedno zjištění je víc než zajímavé. Stane se, že některá husa onemocní nebo se zraní a opustí hejno. Okamžitě se k ní připojí dvě husy a doprovodí ji na zem. Jsou s ní tak dlouho, dokud není schopna znovu letět nebo, zemře. Pak se teprve připojí k nějakému hejnu.

Bliží se konec školního roku a s ním i vysvědčení. Neříkejte se na sebe podle známek. Možná už na letním táboře poznáte, že jedničkař někdy neumí to, co hraje zvládne trojkař. A známky málo odrážejí i to, jak se člověk zachová, když bude druhý v nouzi: jestli se skloní k někomu jako husa, která opouští bezpečí hejna, aby se v riskantní samotě postarala o nemocnou družku. Říkat o někom, že je hloupý, je vůči němu ponižující a je to nepravdivé podobně, jako když se říká hloupá husa.

ILUSTRACE: JIŘÍ VANČURA

ILUSTRACE: JIŘÍ VANČURA

PŮST na předpis

Je ti špatně, tak si dej den půstu, tvé tělo se očistí, vyhládně a vystřízliví, rytmy v něm se srovnají. Postíme se přirozeně, nejen když jsme nemocní – nemoc je často provázena nechutenstvím, ale půst je i jistou očistnou cestou a prevencí. Dát tělu méně, než si žádá, je cestou, jak ovládnout své vášně, jak se stát pánem sebe sama.

Lidé v našich krajích se často postí, aby zhubli (shodili nějaké to desetikilo nadváhy), případně se stali pohlednými (nebo se aspoň vešli do loňského obleku) – tomu říkáme dieta. Dietu – půst, nám však nejčastěji předepisují lékaři ze zdravotních důvodů.

Postit se můžeme ale i ze solidarity s pronásledovanými či trpícími. Můžeme držet třeba protestní hladovku.

Avšak nejstarší důvod postu je náboženský. Každé náboženství má své postní dny a doby, které mají charakter očistný, vztahující se k nějaké náboženské události. Tady se nejedná o krásu, nadváhu či solidaritu, ale o vztah k Bohu skrze poslušnost příkazu jistého vyznání.

Pro nás křesťany jsou dny přísného postu (zdrženlivosti od masa a újmy – tedy co do množství) v roce dva: Popeleční středa a Velký pátek. Dny postu zdrženlivosti během roku je pak každý pátek, nepřipadne-li na den slavnosti (kán. 1251 CIC), a to na připomínku utrpení a smrti Ježíše Krista. Zvláštní dobou je doba postní, jejíž název sám o sobě napovídá, že k ní půst patří. Půst je čas přípravy na velikou slavnost – na radost Velikonoc.

Zcela v tomto duchu je i půst pojičící se ke každé mši svaté: půst eucharistický. Neznamená postit se od eucharistie, ale postit se

jako příprava na setkání s Ježíšem zmrtvýchvstalým ve svatém přijímání, v eucharistii. Pomáhá stát se lačnými, toužícími po Kristu. Církev tento postoj povyšuje na kázeň závaznou pro všechny – na zákon, když předepisuje: Kdo hodlá přijmout eucharistii, zdrží se alespoň po dobu jedné hodiny před svatým přijímáním jakéhokoliv pokrmu a nápoje, pouze s výjimkou vody a léků (kán. 919 § 1 CIC). To má spolu s tělesným postojem (chování, šaty) vyjadřovat úctu, slavnostní ráz a radost chvíle, v níž se Kristus stává naším hostem (srov. KKC 1387).

Teď už víš, co je to eucharistický půst a proč ho zachovávat. Tak ho dodržuj. A jedna praktická rada: když ho budeš držet hodinu přede mší svatou (a ne pouze před svatým přijímáním), nebudeš muset sledovat, zda bylo kázání dostatečně dlouhé.

Existují výjimky z tohoto zákona? – Ano, pokud se jedná o nemocné a staré lidi (kán. 919 § 3) a kněží, slouží-li v týž den další mši svatou (kán. 919 § 2), tyto nemusejí hodinový eucharistický půst zachovat.

Může mě někdo od tohoto zákona dispensovat? – Ano, diecézní biskup (kán. 87 § 1) nebo farář má právo ze spravedlivého důvodu (kán. 1245).

Nota Bene: farář sám sebe dispensovat nemůže, může však kázat hodinu :-).

Foto: Olesia - Adobe Stock

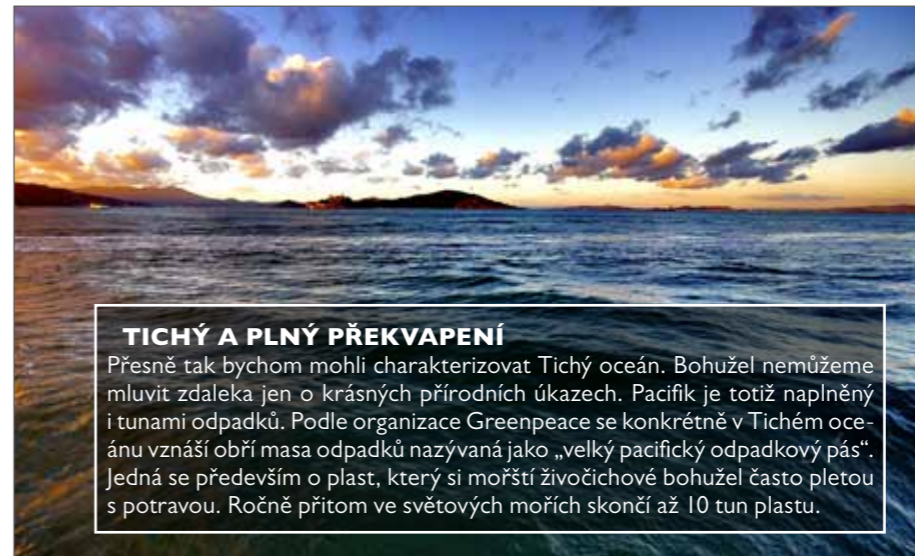

JOSEF LAVIČKA

ODPAD a recyklace

Milí ministranti,

1. června slavíme Mezinárodní den dětí. Víte ale, že hned 5. června se ve světě připomíná Světový den životního prostředí? Toto výročí není tak známé jako den dětí, přesto si myslím, že bychom je neměli brát na lehkou váhu. To, jak bude životní prostředí vypadat, můžeme nejvíce ovlivnit právě my, kteří zde na Zemi žijeme. Například tím, jak zacházíme s odpadem, zda ho třídíme a recyklujeme. A proto si pojďme říct více o kuriozitách, které s odpadem a recyklací souvisí.

TICHÝ A PLNÝ PŘEKVAPENÍ

Přesně tak bychom mohli charakterizovat Tichý oceán. Bohužel nemůžeme mluvit zdaleka jen o krásných přírodních úkazech. Pacifik je totiž naplněný i tunami odpadků. Podle organizace Greenpeace se konkrétně v Tichém oceánu vznáší obří masa odpadků nazývaná jako „velký pacifický odpadkový pás“. Jedná se především o plast, který si mořští živočichové bohužel často pletou s potravou. Ročně přitom ve světových mořích skončí až 10 tun plastu.

SPORTEM ZA RECYKLACI

Za recyklaci a třídění odpadu se zazývají nejrůznější organizace. Například studentská iniciativa Students Run LA spolupracující s maratonem v Los Angeles sesbírala během necelého roku 18 302 kusů bot. Ty byly následně odevzdány k recyklaci do společnosti SA Recycling v Los Angeles.

JEŽÍŠ A ODPADKY?

I když slovo recyklace se v Bibli přímo neobjevuje, neznamená to, že se Písmo svaté k této problematice nijak nevyjadřuje. Vzpomeňme na to, jak Pán nakrmil zástupy. Z pěti chlebů a dvou ryb zvládl nakrmit tisíce lidí. I když byli všichni sytí, nezapomněl Ježíš požádat učedníky, aby sesbírali zbytky, kterých bylo plných 12 košů. Ty pak byly dost možná využity pro nakrmení dalších potřebných lidí. Bůh nám zde dává jasný příklad toho, jak bychom se měli chovat. Neplýtvat jídlem ani jinými věcmi a myslet na ostatní, kteří nedostali tolik.

ENERGIE Z POPELNIC

WtE (z anglického Waste-to-Energy – odpadky na energii), přesně tak se označuje energie získaná spalováním odpadků. Největším producentem této „odpadkové energie“ je dnes Německo, které takto například za rok 2013 vyrobilo 18 000 GWh (= gigawatthodina) elektřiny a 10 000 Gwh tepla. Pro představu: takové množství energie může ročně pohánět třeba 32 milionů stowattových žárovek.

LATINSKOAMERICKÉ WEMBLEY

Latinská nebo také Jižní Amerika. Kontinent, který se vyznačuje velkými sociálními i přírodními kontrasty. Drogoví magnáti a chudinské čtvrti. Amazonské pralesy a vrcholky And. Tak pestrá dokáže být opravdu jen Jižní Amerika. Kromě toho zde ale najdeme i největší světovou skládku. Ta se rozkládá v oblasti Reque v Peru. Smetiště zabírá celkovou plochu 2,35 km². To znamená, že například druhý největší stadion Evropy, londýnské Wembley, by se na tuto plochu vměstnal hned 324krát.

Foto: puchan, soupstock - Adobe Stock, Tony Webster - wikipedia.org, Alan Levine CC BY 2.0, Josiah Mackenzie CC BY 2.0